

ਜਵਾਲੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਐਮ. ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.)

ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ 10 ਮਈ, 1982 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 9 ਮਈ, 1984 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ. ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਉਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਵਾੜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 12 ਅਗਸਤ, 1985 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐਮ.ਐਮ.ਪੁੰਡੀ ਜੇ.

ਜਵਾਲੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1985 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 2338-ਐਮ .

23 ਜੁਲਾਈ 1985

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1974 ਦਾ II) — ਧਾਰਾ 145 — ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ — ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ- ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ' I ਵਿਚਕਾਰ ' ਵਿਵਾਦ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ 5 — ਪੈਂਡਿੰਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ—ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ , ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹੇ ਨਤੀਜਾ ਹੈ. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰੂਪ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ

ਬਕਾਇਆ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੀ.ਸੀ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਕੇ.

ਜੀ.ਐਸ.ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ.ਐਮ ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.

(1) ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ.

(2) ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਪਿੰਡ ਚਮਾਰੂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ, ਧਾਰਾ 145, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 145 (1), ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਤਹਿਤ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੂੰ ਰਿਸੀਵਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ। ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇ 13 ਨਵੰਬਰ, 1084 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(3) ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ। 2 ਤੋਂ 4 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ।

ਜਵਾਲੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.).

(4) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ, ਆਰਡਰ 'ਤੇ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੇਡਵਾਡ / ਸੋਇਟੋਫਾਗਾਟੀਨੇਜਸਾਟ. ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ ਉਪ ਜੱਜ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ¹¹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ

Iਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 472.

ਐਚ.ਐਸ. ਬੀ

ਹੈ।

(5) ਜਦੋਂ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਮ ਸੁਮੇਰ ਪੁਰੀ ਮਹੰਤ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, (1) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 145, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਝੂਠ ਨਾ। ਇਸ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ 145, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ।

(6) ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੈਲਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 145, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਸ਼ਰਨ ਕੁਮਾਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਸੁਨੀਤਾ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2789

ਸਤੰਬਰ 21, 1985।

1955 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਬੀ—ਧਾਰਾ 13 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ — ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ —ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ "ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ" ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ। ਮਾਮਲਾ— ਫ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ —ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ —ਸੈਕਸ਼ਨ 13(ਬੀ)(1)- ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਬੀ. 1955. ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇੰਨੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਧਾਰਾ 13 ਬੀ ਦਾ 21) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਧਿਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਦਮ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹੇ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖੀਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰੂਪ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੈੱਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 14 ਅਗਸਤ, 1985 ਨੂੰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ